

Vyhlásenie Nezávislej platformy SocioFórum, o.z. k tragickému požiaru v Centre sociálnych služieb Zátisie v Osadnom, kde pri požiari zahynuli už štyria klienti.

V Bratislave, 27. decembra, 2021

Vyjadrujeme úprimnú ľútosť nad stratou nevinných životov ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí boli umiestnení v Centre sociálnych služieb Zátisie v Osadnom.

Nemôžeme však zatvárať oči nad tým, v akých otrasných a základným bezpečnostným štandardom nevyhovujúcich podmienkach žijú stovky ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v mnohých zariadeniach sociálnych služieb na Slovensku. Tragédia v Osadnom je toho tragickým dôkazom.

Budovy, v ktorých sa nachádzajú mnohé zariadenia sociálnych služieb neboli účelovo určené na poskytovanie sociálnych služieb, vďaka čomu dlhodobo nevyhovujú základným protipožiarным predpisom a hygienickým štandardom. Nik, a nie to ešte ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí sa bez pomoci inej osoby nevedia ani pohnúť, nesmie bývať v takýchto priestoroch. A to i napriek tomu, že tieto budovy a priestory sú príslušnými úradmi posúdené ako vyhovujúce. Fakt, že v kontrolných správach príslušných autorít (napr. protipožiarne ochrana) nachádzame vyjadrenia, že viacposchodové budovy s desiatkami imobilných klientov, ktoré nemajú mnohokrát ani výťah a ich personálne kapacity sú poddimenzované, je možné evakuovať do pätnásť minút, nevieme hodnotiť inak ako aroganciu, nezodpovednosť a porušenie základných etických a profesných princípov.

Aj Centrum sociálnych služieb v Osadnom malo mnoho fyzických obmedzení a bariér. Odhliadnuc od toho, že zariadenie sa nachádza v izolácii, takpovediac „na konci sveta“, a v zmysle národného programu deinštitucionalizácie už niekoľko rokov budova nemala slúžiť na ubytovanie klientov. Klienti a zamestnanci mali už dávno z budovy odísť do bežnej komunity, kde by mohli dostať kvalitnú a bezpečnú starostlivosť. Je nám nesmierne ľúto, že niektorí z nich sa tohto momentu nedožili.

Je prekvapujúce, že medzi zodpovednými inštitúciami sa stále objavuje názor, že ak neúčelové budovy, v akej je umiestnené CSS Zátisie v Osadnom, prejdú rekonštrukciou, ktorá stojí nemalé finančné prostriedky, tieto budú vyhovovať štandardom kvalitného poskytovania sociálnych služieb. Domáca aj zahraničná prax dokazuje, že to je omyl. Okrem neefektívneho využitia finančných prostriedkov, ľudia žijúci v takýchto budovách nikdy nebudú mať kvalitný a dôstojný život.

Dúfame a veríme, že tragická udalosť, ktorá nastala v CSS Zátisie v Osadnom, je dostatočne silným mementom, nielen pre Osadné.

Preto vyzývame **zodpovedné inštitúcie, počnúc od Prešovského samosprávneho kraja až po Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aby budovu, v ktorej sa toto zariadenie nachádza okamžite zavreli** a klientov presťahovali do dôstojných a bezpečných priestorov vyhovujúcich štandardom 21. storočia.

Lýdia Brichtová

štatutárna zástupkyňa

Nezávislá platforma SocioFórum, o.z.